
ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ПРОЦЕС ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Дашченко Н.М.

Одеський національний політехнічний університет

Процес техніко-технологічного оновлення промислових підприємств відбувається під впливом дії різноманітних чинників, як швидкозмінних, так і постійно діючих. На основі аналізу доробок останніх досліджень вчених [1-5], зроблено деякі узагальнення стосовно чинників, що впливають на процес технологічного оновлення інноваційно-орієнтованих промислових підприємств.

За природою можна виділити такі групи чинників: економічні, техніко-технологічні, організаційно-управлінські, природно-ресурсні, соціально-психологічні, політико-правові.

У першу чергу, на проведення оновлення з перелічених видів чинників впливає низка *економічних чинників*, які можна згрупувати за деякими ознаками у такий спосіб:

- за об'єктивністю існування – об'єктивні та суб'єктивні;
- за рівнем прояву та утворення – мікро- та макроекономічні;
- за позитивністю впливу – стимулюючі та гальмуючі.

До об'єктивних можна віднести чинники зовнішнього середовища, не пов'язані з рішеннями певного господарюючого суб'єкта. В першу чергу, це – економічні закони, оскільки вони безперечно впливають на процес оновлення:

- попиту і пропозиції, який визначає взаємозв'язок між виробництвом і споживанням;
- вартості, що регулює розвиток економіки та визначає можливості вигідного обміну;
- конкуренції, який характеризує економічний механізм ринку;
- присвоєння прибутку, оскільки він є основною рушійною силою виробництва.

Техніко-технологічні чинники характеризують стан технічної, технологічної, (матеріально-ресурсної) бази, що впливає на масштаби і темпи інноваційних змін на промисловому підприємстві. Високий технічний рівень забезпечує швидкий перехід підприємства-виробника до якісно нового рівня виробництва, що дає змогу прискорити випуск принципово нової продукції технічного і особистого споживання. Високий технічний рівень впливає на швидкість освоєння інноваційної продукції, що в умовах інфляції має вагомим значенням, а в умовах ринкової конкуренції – стимулює виробництво й пропозицію нової продукції.

Організаційно-управлінські чинники впливають на ефективну побудову інноваційно-сприятливої організаційної структури з метою реалізації новацій, налагодження зв'язків між підрозділами промислового підприємства та контролювання управлінської підсистеми. Цей фактор може стимулювати інноваційний розвиток у разі високої гнучкості організаційних структур, переваг горизонтальних інформаційних потоків та міжнародної науково-технологічної кооперації, та гальмувати в якості відсутності такої структури.

Природно-ресурсні чинники впливають на оновлення в частині розвитку ресурсо- та енергозберігаючих технологій, розбудову екологічної інфраструктури, встановлюють вплив нових технологій, нових матеріалів, нових видів енергії на довкілля у процесі здійснення інноваційної діяльності підприємствами

Соціально-психологічні чинники впливають на оновлення в частині системи соціальної підтримки кадрового потенціалу підприємства, розбудову соціальної інфраструктури через ступінь освіченості населення, рівень знань і науки у країні.

Політико-правові чинники забезпечують правовий базис інноваційного розвитку та технологічного оновлення підприємств, а також характеризуються впливом держави на

конкурентне середовище промисловості та політичні погляди управлінського персоналу підприємства при прийнятті управлінських рішень.

Однією із головних умов ефективного інноваційного промислового розвитку підприємства є його інформаційне забезпечення щодо технологічного оновлення та інноваційного процесу в цілому. Тому можна додати групу *інформаційно-комунікативних чинників*, оскільки у сучасному конкурентному середовищі інформація відіграє одну із ключових ролей у процесах управління [6].

Таким чином, зроблене узагальнення свідчить про те, що техніко-технологічне оновлення промислових підприємств знаходиться під впливом чинників різної природи. Спрямованості та впливовості, що потрібно системно врахувати при розробленні їх класифікації.

Література

1. Войнаренко М.П. Інтелектуальна власність в імперативах інноваційної економіки: системний аналіз / А.М. Асаул, М.П. Войнаренко, Н.А. Пономарьова : монографія / за наук. ред. проф. М.П. Войнаренка. - Хмельницький: ХНУ, 2013. – 174 с.
2. Войнаренко М.П. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств : монографія / М.П. Войнаренко, І.Ю. Єпіфанова. - Вінниця: ВНТУ, 2011.– 188 с.
3. Ван Тао. Формирование стратегии развития машиностроительного предприятия в условиях роста его наукоемкости [моногр.] / Ван Тао, С.В. Филиппова, Н.А. Заец. – Донецк: Изд-во «Ноулидж» (донецкое отделение), 2013. – 250 с.
4. Філіппова С.В. Управління розвитком інноваційно-активного промислового підприємства на засадах контролінгу: нові реалії та завдання: [моногр.] / Н.М. Селіванова, С.В. Філіппова – Одеса: ОНПУ, вид-во «ВМВ» – 2014. – 181 с.
5. Інноваційний розвиток промисловості як складова структурної трансформації економіки України / [За ред. Я. Жаліла]. – К.: НІСД, 2013. – 71 с.
6. Шевченко А. В. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційною діяльністю підприємств : монографія / А. В. Шевченко. – К. : НАУ, 2007. – 144 с.